

NOTRANJEC

Izhaja vsake sobote
in velja po pošti za celo leto
4 K, za pol leta 2 K. Posamezne
številke po 10 vin. Na naročbe
brez denarja se ne oziramo.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, Breg št. 12.

GLASILO
KMETSKE STRANKE NA NOTRANJSKEM.

Inserati
se računajo za celo stran 36 K,
za $\frac{1}{2}$ strani 25 K, za $\frac{1}{3}$ strani
18 K, za $\frac{1}{4}$ strani 9 K, za $\frac{1}{8}$
strani 5 K, $\frac{1}{16}$ strani 3 K. Pri
večkratni objavi primerena pe-
— pust. —

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Proti žganju.

(Dopis.)

Odkritih sovražnikov se že še obranim, a tistih hinavcev me bog varuj, tako se splošno pravi. Najnevarnejši so tisti nasprotniki, ki pridejo pod plaščem prijaznosti in prijetnih občutkov, svoje strupeno želo pa imajo skrbno skrito. Tak sovražnik je alkohol in sicer v prvi vrsti njegov zunanji zastopnik — jeruš, žganje. Za cenen denar poskrbi „prijetne“ zaspane občutke in prav malokdo opazi, kako hudo je njegovo želo: ne oziramo se tu na izgubljeni čas, na prežalostne rodbinske razpore, pretepe, kazenske pravde, ki jih povzročijo žganjarji — opozorimo na strup žganja, ki razdira telo, slabi mišice in živce in uničuje trdno voljo, ki vodi k delu. Iz krepkega moža nam žganje napravi v par letih ničvredno prepirljivo šlevo tresočih rok in kolen in medlih oči. Posledice pa niso le za posameznika, ki se je iz delavnega uda družine in občine spremenil v občinsko in družinsko breme, posledice čuti neposredno vsled večnih neprilik vsa okolica, posredno pa tudi potomstvo, kajti pri otrocih od alkohola zastrupljenih starišev se kmalu pojavljajo slabosti, blede, prepali, brez volje so, dobe nalezljive bolezni in mladi odmirajo.

Vse to povzroča nezmernost. Zato boj pred vsem žganju, ki je tako brž preko merice zavžito. Boj žganju, ki je večinoma le smrdljiva zmes špirta in vode, vodi tudi vsa poštena vinska produkcija in trgovina, kajti žganje je največji sovražnik naravnega vina. Z žganjem pride v deželo tudi ponarejeno vino, ker se izgublja občutek za pošteno kapljico.

Tudi kmet se ima bati žganja: Kdor se mu udaja, ta ni več pravi kmet. Vedno nerajše stopa na delo, vedno daljši so presledki v delu. Le malo se ozrimo, pa kmalu zapazimo, kje gredo kmetje nazaj in kje je nezadovoljnost doma.

Mislim, da bi bilo prav, da tudi kmet začne spoznavati skritega sovražnika in ga preganjati in da začne širiti misel o zmernosti, pred vsem pa napovedati boj — žganju.

Dopisi.

Iz Postojne. Cvetka na grob gdč. Milki Burger-jevi. Nemila usoda nam je ugrabila iz naše srede eno najbolj priljubljenih domačih deklet v cvetju mladosti 22 let, gdč. Minko Burger, ki je dne 22. t. m. po kratki, a zelo mučni bolezni (legarju), za vedno dala slovo zemljanom. Žnjo smo izgubili v Postojni v društvenem kot družabnem življenju moč, ki je nena-domestljiva in ki jo bomo le težko pogrešali. Sodelovala je z ljubeznijo, veseljem in vnetostjo pri vseh narodnih društvih kakor: v salonskem orkestru, v pevskem zboru, v dramatičnem klubu ter sploh bila vedno drage volje v pomoč pri narodnih prireditvah. Tudi v družabnem življenju nam ostane vsem, zlasti nam, ki smo bili često v njeni prijetni družbi, nepozabljiva. Koliko simpatije in spoštovanja je uživala, pokazal je najlepše njen pogrebni spreved, ki se je vršil istega dne. Udeležilo se ga je dolga vrsta občinstva postojnskega. Vence so položili na krsto: salonski orkester, postojnski fantje, poleg teh nje čestilci, prijateljice in prijatelji, sorodniki in drugi. Pevsko društvo „Postojna“, združeno z orkestrom, pa jej je zapelo pred hišo in na preranem grobu v srce segajoče žalostinke, pri katerih je postalo malone rosno vsaktero oko. Bodi tedaj izrečeno velečenjeni in občespoštovani rodbini na prebitki izgubi ljube hčerke oziroma sestre naše najiskrenejšje sožalje. Ti pa, draga nam Milka, živela bodeš v hvaležnem spominu vseh Svojih odkritih prijateljev, ki si jih imela jako častno število ter v srcih vseh zavednih postojnskih narodnjakov. Časten ti spomin, počivaj v miru blaga duša!

—in.

Domače vesti.

Umrla je dne 22. t. m. po kratki, mučni bolezni v 22. letu svoje nežne starosti gdč. Milka Burgerjeva, hčerka hotelirja, obče priljubljenega gospoda Alojzija Burgerja. Velečislani rodbini naše najiskrenejše sožalje.

Osebna vest. Absolvirani učiteljski kandidat, g. Slavoj Dimnik je imenovan za prov. učitelja na tukajšni petrazredni ljudski šoli.

Občni zbor ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Postojni se je vršil dne 13. julija ob 8. uri zvečer v Narodnem hotelu. Gosp. prvomestnik župan Pikel pozdravi navzoče ter poudarja, da je premalo zanimanja za našo prevažno šolsko družbo. Ker ni tajnika ne blagajnika, koja sta odšla iz Postojne, poroča g. prvomestnik o delovanju in stanju obeh podružnic, nato se je vršila volitev za žensko podružnico. Izvoljeni so: za prvomestnico gospa Pikel Marija, trg. soproga, za blagajničarko gospa Gerstenmaier Julija, finanč. tajnika soproga, za tajnico gospica Peterost Marija, učiteljica, za namestnice pa sta voljeni gospe Juvanec Josipina in Paternost Franja. V moški podružnici so izvojeni: prvomestnikom g. Gregor Pikel, trgovec in župan, blagajnikom g. Jakob Drol, c. kr. davčni kontrolor, tajnikom g. Andrej Baraga, posojilnični uradnik, namestnika gg. Dereani Dominik in Šeber Maks. Na glavni skupščini bodo zastopale žensko

podružnico č. gospe Milka Jurca in gospa Valerija dr. Piklova, možko pa g. G. Pikel in Lj. Ditrich, pokroviteljnino Čitalnice g. Mladič Ant., Notranjske posojilnice pa g. Šeber Maks.

Več slučajev legarja se je pojavilo v Postojni in sluti se, da vsled vode. Kakor so preiskovanja do gnala, je izvirek „Ribnik“ popolnoma čist in zdrav in tudi v tako imenovanim Jurčevem viru se dosedaj še ni našlo ničesa, pač pa je voda v nabiralnem vodnjaku v katerega se stekata oba izvirk, nekoliko nečista, kakor je to pokazala bakteriološka preskušnja o tej vodi. Vsled tega, ker se sluti, da je skoraj gotovo pri zadnji veliki plohi vsled naliva prišlo kaj nesnažne vode skoz odprtino, ki služi za odtok vode iz nabiralnika, se je vkrenilo vse potrebno, da se bodo vsi nedostatki, ki so se pri napravi nabiralnika napravili ozir. zapazili, takoj, ko mogoče odpravili. Prišel je v to svrhu od drž. stavbnega urada gospod višji inžener Sbrizaj in dal potrebna navodila. Pospešuje se tudi že glavna kanalizacija tako, da bo, po izvršitvi teh del prepravljenje vodovodne okolice izključeno in s tem odplavljena tudi za vedno nevarnost, da bi se voda na ta način onesnaževala. Iz previdnosti ostanejo oni javni vodnjaki, kjer je nevarnost, da bi kdo vodo pil, zaprti, le pri napajališčih ostanejo izlivki za napajanje in kuho v porabi. Ljudstvo se opozarja, da naj rabi za pijačo le vodo iz „Ribnika“, kjer se je v

Listek.

Huda kazen.

Španski napisala Emilija Pardo Bazán.

Menda že poznate povest o oni kitajski vdovi s pahljačo, ki se ni smela vdrugo poročiti, dokler se ni ona sveža prst, ki je krila grob njenega prvega moža, do trda sesedla in posušila. Ta vdova ni cel dan nič drugega delala, kot pahljala je grob, da bi se prst hitreje osušila. Prav ostro so karali strogi ljudje to vedenje. Vedi pa, dragi bralec, da je pisec v onih riževih papirjih, na katere je napisal to historijo o pahljači, napisal še vse groznejšo povest v dokaz, da sveti Fo (najviši bog Kitajcev) kaznuje mnogo strožje hinavske nestrpnosti kakor slabotne grešnike.

Ko je namreč ona vdova neprestano pahljala grob, jo zapazi neki filozof (modroslovec), ki je šel ravno tisto pot s svojo ženo. Filozof popraša, po kaj vendar to pahljanje. Vdova mu odkrito izpove in vrli filozof izvleče svojo pahljačo — ni ga Kitajca brez pahljače — in pomaga vdovici sušiti prst. Filozofova žena to opazi in se jeze vsa razvname, piha kakor modras, in čim bolj ji daje soprog znamenja, naj se umiri, tem grše in glasnejše psuje moža in vdovo ter ju ozmerja tako, kakor zna le gospa, ki jo je pičilo krepostno ljubosumje. Tako brezkončna je bila veriga psov in tako

neizcrpno to kričanje, da je njen mož, sicer sila raztresen mož, učenjak, ki se je malo razumel na srčna vprašanja, začel sumiti. Spoznal je, da zmaga, kdor najbolj kriči. Mož pa kot učenjak je sklenil, da preišče zadevo do dna in preiskusi vstrajnost svoje vzorne ženice, ki je tako goreče obsojala nezvesto vdovico.

Malo dni pozneje se je raznesla tožna vest, da je zadel kitajsko znanost hud udarec, ker je umrl sila učeni Li-Kuan (tako je bilo ime filozofu), o soprogi njegovi pa je šel glas, da se ne da utolažiti in bo bolesti kar umrla. In res, na dan pogreba je Pan-Liao (vdova filozofa) kazala neizmerno žalost: neurniki solza, v nebo zaobrnjene oči, kakor da prosi boga, naj ji pošlje moči, da prenese bolečine, roke na prsih, živčni popadki in pogoste omedlevice, vse to je ubožico prijemalo tako nevarno, da so jo zdravniki komaj prebudili, pa je kar na novo zajokala in zopet omedlela. Med prijatelji, ki so jo spremljali v tej solzni dolini, bil je tudi mladi Ta-Hio, najljubši učenec rajnikov; bil je krasen mladenič, da mu je bil malokdo kos. Ko so se pogrebci razšli in zapustili stokajočo vdovico, se ji je približal Ta-Hio. V lepem nagovoru in prav zaupljivo ji je začel zatrjevati, da to ni prav, da žaluje tako silno, da to škoduje zdravju in lepoti, da je bil ranjki mojster sicer mož redkih vrlin, da pa mora vendar paziti na svoje življenje, ki je vendar velikanske vrednosti. Če še tako joče in milo prosi, življenja slavnemu Li-Kuanu ne izprosi.

ta namen napravilo posebno črpalnico ali pa naj se drugo vodo kuha in shladi predno se jo rabi za pijačo ali omivanje.

Planinski orli so zopet letos gnezdili v nanoškem pečevju nad Stranami. Predjamski lovci so jih že dalj časa opazovali, a do gnezda ni bilo mogoče priti. Pred par dnevi se je lovcem posrečilo priti v bližino gnezda v katerem je tičal kakor puran velik mladič. Pod vodstvom g. logarja Majerja šlo je več mož in lovcev z vrvmi in so poskušali priti do gnezda. Po veliki navpično stoječi steni so spustili enega moža navzdol do bližine gnezda. Gnezdo je bilo v podmolu napravljeno iz vej tako veliko, da bi se dalo na enem vozu komaj peljati. Ko je na vrvi viseči človek pričel s kljukastim drogom razdirati veliko vejnato gnezdo, se je mladič spustil nizdol, kakih 500 m daleč, in končno sedel na tla. Šli so za njim in ga res našli. Ker se ni mogel od tal dvigniti, so ga končno vjeli in se sedaj nahaja popolno nepoškodovan v ujetništvu v predjamskem gradu.

Iz planinske doline. Malo krajev je v naši deželi, ki so z gozdovi proti toči tako zavarovani, kakor baš naša dolina. Dolgo vrsto let nam je ta ne-zgoda prizanašala, preteklo soboto popoldne pa se je usulo med dežjem kakor lešniki debelo ledeno zrnje ter napravilo po polji in vrtovih precejšnjo škodo. — Ob državni cesti med Grčarevcem in Planino so zadnje čase posekali več deloma čvrstih in še popol-

noma zdravih dreves, zasadili pa nič, zakaj in čemu, ne vemo; vemo pa, da se s takim ravnanjem lepi kraji opustošajo ter se daje od države same ljudstvu prav slab izgled. — Posebno škoda je krasnih lip pred pokopališčem in onih v Lipljah. Po senožetih gospodari zopet črv, pozneje pa bo hrošč, ker se za pokončevanje tega škodljivca še vedno vse premalo stori. Pred več časom smo čuli po listih opetovane pritožbe o samonemškem napisu na čakalnici našega postajališča, a ostalo je vzlic vsem pritožbam vse pri starem; le stranišče je dobilo dvojezičen napis. Misli li ona ohla nemška gospoda tam gori pri direkciji, da je naš slovenski jezik na naših domačih tleh sposoben res le samo še za na s...?! Skrajni čas bi bil, da spregovori o tej zadevi z južno železnico resno besedo naš občinski odbor ter zahteva od nje, da nam da, kar nam tudi pošteno gre. Na noge torej za naše pravice!

Iz slavinske občine. Kakor letošnja letina kaže, se mi kmetovalci nimamo prihodnosti prav nič veseliti. Huda suša nam je uničila malodane polovica sena, pri otavi pa povzročuje zopet veliko škodo črv. Pravijo, da bode tudi ves krompir uničil. Povrh vseh teh ne-zgod pa nam je pretečeno soboto še huda toča pobila v nekaterih krajih, posebno v Kočah in v Orehku, skoraj vse žito, ajdo, peso, zelje in tudi mlado otavo, kolikor bi je morda še črv pustil. Obrnili smo se do polit. oblasti, da nam poskrbi kakšno podporo ali pa

Vdova pa je tem besedam odgovorila s solzami, da zanjo ni tolažbe na svetu, da nima življenje več vrednosti, odkar ji manjka ljubi mož. Tedaj pa je odvrnil mladi Ta-Hio nekoliko zmeden (v takem slučaju je dobro, če se kaže malo zmedenosti), da je sicer res, da ni moža, ki bi ga bilo možno primerjati z Li-Kuanom, a vendar se še kdo najde, ki tudi obožuje krasno Pan-Liao; ko je bil mojster še živ, se ni upal, zdaj pa si hoče olajšati srce, če ga tudi izženejo iz paradiža. Paradiž mu je le, kjer biva Pan-Liao. Svojo izpoved je končal mladenič s tem, da se je vrgel vdovici k nogam. Vsa zavzeta, pa vendar še v joku mu je vrla vdovica ukazala, naj vstane, pove mu, da bi ga sicer morala vreči iz hiše, a ker je ranjki mladeniča kot vrlega učenca tako častil, ga pomilosti. In ta zavest, da je rajni mož mladeniča častil, je šla tako daleč, da se je vdovica odločila skleniti s Ta-Hiom večne vezi, še preden se je posušil grob Li-Kuanov, ki ga je ona cele dneve pahljala, da bi bil prej suh. Poročna noč je prišla. Ko pa sta novoporočenca stopila v zakonsko sobo, je opazila žena, da njen krasni mož ni ne vesel ne krepak, ampak potr in otožen. Niti ljubkoval je ni, temuč se ji kar odtegnil. Vprašala ga je, kaj mu vendar manjka. Ta-Hio pa je skromno odgovoril: prevelika sreča ga je potrla, on mladenič ni vreden biti naslednik slavnega Li-Kuana. Pan-Liao ga je tolažila in mu zagotovila, da je bil Li-Kuan sicer svetla luč znanosti, a razlagati knjigo najglobjega razuma, kako

se mora ugajati ženi, to pa je čisto kaj družega. Li-Kuan da ji ni nikdar, ni v najmanj ugajal. Nato je odgovoril Ta-Hio, da ga zelo vznemirja, ker se kažejo prvi znaki neke težke bolezni, vsled česar se boji za žvljenje. In ker je res obledeval in slabel, ter se tresel, mu je rekla: „Moje sladko drevesce, s čim naj te ozdravim? Grem po zdravilo, če treba, do konca sveta.“

Ta-Hio je vzdihnil in zašepetal: „Oh, jaz nesrečnež! Ta napad me ne zapusti, dokler ne položim na srce kosti rajnega Tvojega moža.“ Komaj je te besede izgovoril, se zgrudi kakor da ga je kap zadela. Pan-Liao je bila vsa obupana, po kratkem pre-mišljevanji pa se spomni, da je kot nevtolažljiva vdovica bila ukazala, naj ji moža pokopljejo na vrtu, da ga ima neprestano v bližini in ga lahko vsak čas obišče. V resnici pa ni bila nikdar šla na ta grob. Zdaj pa se je radovala, ker je bila tako odredila. Vzame svetilko, motiko in sekuro. Sekuro rabi, da razbije mrliču črepinjo. Pogumno stopi na vrt in začne krepko s kopanjem. Kar zakriči — — za vrbo se je pojavila postava umrlega Li-Kuana, o katerem je mislila, da je dva črevlja pod rušo. „Kača!“ zakliče filozof z resnim glasom. „Zdaj Ti jaz storim, kar si Ti meni hotela, razbijem ti črepinjo. Z učencem Ta-Hio sva bila dogovorjena, da spregledam Tvojo lažnjivo dušo, Tvoje svetohlinstvo. Ali se spomniš vdove s pahljačo?“ In užaljeni soprog ji s sekuro razkolje glavo.

vsaj odpis zemljiškega davka. Lisica pobira po Kočah prav pridno kokoši in jih je vzela že kakih 50. Pri Kanalcu na Prestranku jih je odnesla v eni noči 12. Nekemu posestniku v Kočah, ki mu jih je ponoči ukradla, jih je zakopala v njegovi njivi v krompir, kjer jih je drugi dan našel. Mora biti še poštena, da ve, kam jih zakoplje in da ne dela drugim sosedom s tujimi kokoši škode. Pokojni g. Iv. Kalister je ustanovil za občino Slavina za vsako leto po 10 premij za mlade cepe. Letos se je oglasilo samo sedem posestnikov, ki so seveda samo prvih sedem daril dobili, druga so pa ostala, znamenje, da je med našimi kmetovalci zanimanje za sadjerejo neznatno, ker je le obžalovati.

Surovost. Dne 21. majnika 1907 kričal je v Zagorju Jernej Sedmak iz Koritnic, da knpi vsakega „liberalca“ za groš. Posebno piko je imel pri tej kupčiji na našega odličnega somišljenika gosp. Josipa Strleta, katerega sovraži zato, ker je pristaš kmetske stranke. Strle mu je seveda odgovoril, da njega za noben denar ne pridobi. Sedmak se je potem, ko se je Strle odstranil iz gostilne, podal za Strletom ter ga zunaj naskočil kakor kako trdnjavo, a ne z denarjem, temveč s surovo pestjo. Vrže ga na tla, pri tem pa pade tudi Sedmak na tla in je bajé pritem padcu zadobil, kakor zatrjuje, poškodbo na piščalki desne noge. Mesto da bi šel pokoro delat za svoje dejanje, vloži pri sodišču ovadbo proti g. Strletu, češ da je povzročil njegov padec na tla in njegovo poškodbo na nogi. Sodišče v Ilir. Bistrici je obadva obsodilo, a deželna kot vzklicna sodnija je potem vsled pritožbe Strletove slednjega popolnoma oprostila, ker ga smatra pri celi stvari popolnoma nedolžnim, dočim ostane za svojo preširnost Sedmak obsojen. — Prijavljamo to notico vsled tega, da pokažemo ljudstvu, na kak način hočejo večkrat nasprotniki svoje mišljenje razširjati.

Novice iz Hotederšice. Gasilno društvo priredi v nedeljo, 28. t. m., na vrtu g. Jos. Korčeta javno veselico. Vspored: godba, srečkanje, šaljiva pošta, razsvetljava, prosta zabava in ples. Svirala bo narodna godba. Začetek ob treh popoldne, vstopnina 40 vin. za osebo. Čisti dobiček se porabi za napravo novega gasilnega orodja, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. Ob neugodnem vremenu se veselica preloži na nedoločen čas. — Sena smo letos zopet zelo malo napravili v naši občini. Trava je bila po senožetih zelo slaba. Vzrok je, ker so črvi zelo spodjedali in pa tudi deževalo je premalo. Tukajšni „Lažiljubov“ dopisnik pa piše v „Lažiljubu“, da smo sena prav veliko napravili. No, mogoče, če ga je on. Drugi pa ne! — Župnika sta se stejala! Pred nekaj časom sta se peljala iz Logatca proti domu v poštnem vozu župnika hotenjski in godoviški. Med Logatcem in Hotederšico pa sta se začela nekaj prepirati in končno še — tepsti. Zakaj da sta se „zravsala“ nam ni še znano. — „S konsumom na dan“ kriči tukajšnji zlobni dopisnik v cunji „Lažiljubu“. Vemo, kaj ga grize. Dve tukajšnji trgovini lepo vspevate. In to mu ne da pokoja! To mu

leži globoko v želodcu! Ti dve trgovini bi rad izpodrinil na vsak način. Zato je tudi začel kričati: „S konsumom na dan!“ — „Naši liberalci so začeli biti popolnoma podivjani“ piše zopet ta pisec. Dopisnik, pometaj najpreje izpred svojega praga, ker pred njim imaš cele kupe smeti. Klerikalni backi in baculje so se obnašali že večkrat res prav po divjaško. Te dobro okrtaji! Druge poštene ljudi pa pusti pri miru, ko te po ničemer ne vprašajo. — Slabo časopisje zelo straši po naši fari, pravi dopisnik. Katero pa je to slabo časopisje, ne pove. Bodemo pa mi. „Domoljub“ je eden najbolj slabih časopisov. To je istina, ker ta list je znan po svetu, da je najbolj obrekljiv in lažnjiv. Ta list tudi najbolj straši po naši fari, ker je mnogim kar usiljen. Dopisnik sam pove, kaj je za narediti z njim. Ljudstvo ubogaj ga, vrzi ga v peč! — Kaj pomenijo črke S. L. S.? Tako rado vedno pri nas vprašujejo stari ljudje. Hočemo jim „skrivnost“ teh črk rešiti. Črke S. L. S. pomenijo: Stranka Ljudskih Sleparjev. — „Domoljub“ vulgo „Lažiljub“ je postal v zadnjem času kar iz sebe. Laja in grize na vseh straneh. Laže pa kot star cigan. Tu hočemo cenjenim čitateljem „Notranjca“ navesti debele laži, katere se lesketajo v 29. št. „Domoljuba“ pod zaglavjem „Iz Hotederšice“. Prva laž. Ni res, da liberalci k službam božjim že prav malo prihajajo. Res pa je, da prihajajo vsako nedeljo k dopoldanski službi božji vsi razun onih, ki morajo biti doma za varuhe. Ne bi pa bilo čudno, če bi kdo k popoldanski službi božji ne hotel iti, ker se tam ne sliši drugega, kakor pridige, kako bodo šli tretjeredniki gorki v nebesa. Po kaj hočemo potem hoditi k večernicam, ko je tam skoraj vsako nedeljo blagrovanje tretjerednikov in Marijine družbe. Druge ljudi se pa straši z večnim pogubljenjem. To že ima žrtev. Pa o tem drugič! Druga laž. Ni res, da se samo „liberalci klatijo“ okrog cerkve med službo božjo. Res pa je, da so za to klerikalci izvrstni. Koliko se jih „klati“ vsako nedeljo! Teh pa noče dopisnik videti! Tretja laž. Ni res, da bi si omislil „Grudnov Jokel“ novo kegljišče. Res pa je, da si ta človek tega nikdar niti mislil ni. Pa kar gostilničarjem je prištel tega moža. Kaj se je dopisniku v glavi zmešalo? Mogoče, če ne, pa ne bi prišteval tega moža k gostilničarjem, ker gostilne niti nima. Četrta laž. Ni res, da je pri nas pijančevanje zelo razširjeno. Res pa je, da je to čisto navadno „Lažiljubovo“ satansko obrekovanje. Ko bi se res tako pijančevalo, ne bi lansko leto kar dveh gostiln opustili, ampak bi jih še na novo otvorili. Peta laž. Ni res, da je v vasi Hotederšici pet gostilen. Res pa je, da so v vasi Hotederšici samo tri gostilne, Petkovškova, Albrehtova in Korčetova. Ostali dve pa sta izven vasi in sicer je gostilna „Novi svet“ oddaljena skoraj četrt ure na Logu, zadnja pa je v Žiberšah, kamor pa je daleč dobre pol ure. Šesta laž. Ni res, da so vse gostilne vsako nedeljo in praznik in še večkrat tudi ob delavnikih natlačene

pijancev kakor žvepljenke v škatlji. Če bi bilo res, bi bili Hotenci obžalovanja vredni. Res pa je, da se to zelo malokdaj zgodi, ob delavnikih pa nikoli. Sedma laž. Ni res, da v krčmi ob potoku vedno razgrajajo pijani med službo božjo. Res pa je, da se kaj takega ne godi. Osmo laž. Ni res, da hodijo gostilničarji okrog z okroglim trebuhom. Res pa je, da v celi hotenjski občini ni niti jednega gostilničarja z okroglim trebuhom. Ko bi imeli ti tako mastne dohodke, kakor kak kranjski župnik, potem bi že mogoče hodili „okrog z okroglim trebuhom“. Deveta laž. Ni res, da prečujejo možje cele noči v gostilnah, Res pa je, da se to nikdar ne zgodi. Saj je postava, koliko časa sme biti gostilna v noč odprta. In vsi tukajšnji gostilničarji se strogo držijo te postave. Torej se čez uro ne popiva po gostilnah. Gostilničarji, primite tega lažnjivega dopisnika za ušesa! Deseta laž. Ni res, da bi pretečeni petek (to je 12. t. m., ker „Domoljub“ je izšel 18. t. m.) obiskala naš kraj silna nevihta. Res pa je, da ta dan ni bilo v našem kraju nobene nevihte in nobene plohe, ampak je bilo le malo oblačno. Enajsta najdebelejša laž. Ni res, da bi dotični dan med nevihto in ploho vdarila strela v neko drevo. Res pa je, da ta dan ni nikamor strela vdarila, ker niti grmelo ni. — Dokazali smo sedaj, kako nesramno laže in se iz čitalcev norčuje cunja „Domoljub“. Ljudstvo, ne verjemi temu listu! In ta list priporočajo, usiljujejo vsi duhovni od škofa do zadnjega gorskega kaplana na vse načine. — Radovedni smo tudi, kdo je dopisnik tega nesramnega lista v Hotederšici. Radi bi ga poznali! Kajti človek, ki zna tako podlo obrekovati in laži kar iz rokava stresati, ta ni karsibodi. Bogvaruj, ko bi mi kaj takega napisali v „Notranjca“. Kako bi ti ljudje kričali na nas. Psiček „Domoljub“ bi lajal, kakor da bi bil nor. Na „Notranjca“ pa bi klicali iz vseh prižnic strelo in pekel. — Javna vprašanja „Domoljubovemu“ dopisniku iz Hotederšice. 1. V kateri hiši se nahaja „Barabska šola“, ko tako trosite to satanovo izmišljotino med svet? 2. Kakšne reči se gode v nji? 3. Katere učne moči so te, ki podučujejo v tej šoli? Učne moči nam moraš s polnim imenom in priimkom naznaniti. 4. Dopisnik, kako se glasi tvoje ime in priimek? Na ta vprašanja nam odgovori v „Domoljubu“, ako imaš kaj poguma. Potem te pa že primemo za umazana ušesa.

Iz vipavske Planine. Kdor seje veter, žanje vihar. Ni navada nas poštenih Planincev vsako stvar obešati na veliki zvon, a ker grom in blisk v naši cerkvi in zunaj nje po našem župniku Stazinskem ne poneha, smo prisiljeni izreči: Do tukaj gospodine in ne dalje! Vreča je polna. Ni nedelje, da nas ne zasramujete in takorekoč ščuvate, človeka zoper človeka tako, da se s tem kali tudi družinski mir. Dovolj smo pretrpeli z Vami in marsiktero po nedolžnem požrli, a tega nočemo več. Pred in po volitvah delate z nami slabše, kakor svinja z mehom in to samo zaradi tega,

kar nismo hoteli in tudi nismo volili z Vašo sleparsko klerikalno stranko, koji je bog lastna bisaga in ki ne privoščijo ljudstvu najmanjše izobrazbe. Res je imela naša stranka samo 73 glasov, mesto še 50 zraven, koje ste pa nam vi snedli na leci dne 12. maja, kjer ste ženske oplašili, da so doma može toliko časa obdelovale, da so po vas in vaših podrepnikih glasovnice podpisali. Da je bila potem vaša zmaga, je umljivo, zlasti še, ker ste omenjenega dne na prižnici vpili, da morajo vsi z vašo stranko voliti, ker inace bodo pogubljeni ter, da boste že glasovnice pregledali, kateri volijo z „liberalci“ t. j. z brezverci. V pridigi ste govorili, da hočejo brezverci in „liberalni“ učitelji, ki so po krivem prisegli, vero in duhovnike ter križ iz šole. Lagali ste, da je že sedaj, ko ni še te postave, liberalni nadučitelj iz Šmartna pri Litiji učil otroke v šoli, da ni Boga in, da če je sploh Bog (tega niste hoteli izgovoriti, pač pa, da se vi take bogoskrunske besede na svetem, božjem kraju ne upate izgovoriti) . . . in ne samo to, ljubi Planinci (ste rekli), pač pa tudi ločitev zakona se izvrši in uboge ve žene, mož lahko vzame dve, tri itd., otroci ostanejo brez starišev . . . Ljudstvo je z grozo to poslušalo in ženske vse zbegane so storile, kakor ste vi z vašo pridigo želeli. Odtod Vaša zmaga. Ne samo to, pač pa nam predbacivate, da imamo smrten greh, ker smo drugače volili in, da potemtakem ne bomo izveličani, ker še brezverske časnike „Narod“, „Notranjca“, „Primorca“, „Sočo“, t. j. same brezverske flike beremo. G. župnik, jedro vaših pridig, ki so bolj primerne za beznice, bomo še osvetlili ako ne nehate tako prostaško z nami ravnati. In je li to lepo, da špijonirate, kakor ste v cerkvi rekli, da ste še ob poleni po noči slišali, kaj se je v krčmi in zunaj nje počenjalo? Li dela tako dušni pastir? Pravi, da je greh brati napredne časopise po vaše „brezverske“, če velja to za nas, velja še v večji meri za vas, tako boste vi na dnu, mi pa na vrhu. Tudi radi plesa divjate, kakor ranjen bivol, a kdo igra in pleše? Samo klerikalci. Mladenič, ki igra s harmoniko, je vaše stranke in tudi z vami volil, ker je rekel, da kot cerkveni pevec mora s cerkvijo oz. s cerkvenimi miši držati. Takrat je bil dober za volitve, sedaj ni več. Prav mu bodi! Sedaj lahko spozna, koliko časa klerikalec človeka rabi. Tedaj radi plesa pometajte pred svojim pragom! Kar se tiče društva, ki ga v kratkem ustanovimo, ne bomo vas za svet vprašali, niti se vaših hudičev bali. Divjajte, saj imate mastno plačo! Boljše pa bi storili, da bi svoje kuharice poučili, zlasti Barbo, da ne bo v bodoče plakatov kmečke stranke trgala. Dobro delo pa bi tudi storili, da ne boste v bodoče trudnega človeka, ki se je slučajno na vaše zemljišče vsedel, po županu preganjali. Ali je to delo usmiljenja? Za danes še to: zadirate se v vam sosedno krčmo radi plesa. V krčmo je hodil Vaš klerikalni godec brez dovoljenja, a se ga je ustavilo. Vprašamo: kdo pleše pa pri vas, kjer igrate razne poskočne ves dan in pozno v noč? Kar se tiče vinca in žensk, mogoče je tudi Vam še kaj v spominu, kaj?

Seveda, kar vaša stranka naredi, ni greh. Tako n. pr. če pleše pri Bačarjih klerikalni tajnik, o katerem bomo še govorili, ni greh? Več pride, ako ne bo miru.

Narodno gospodarstvo.

Hotelska družba „Triglav“ vzbuja pri občinstvu vedno večje zanimanje in se tudi število udeležnikov množi, čeprav potrebna glavnica 300.000 kron še ni pokrita. Opazujemo posebno to, da se rodoljubi za to podjetje še bolj zanimajo, ko so si ogledali krasne in moderne naprave in lepo razvrstitev posameznih objektov. Vsak, ki si to krasno skupino ogleda, je prijetno iznenaden in prizna, da ni pričakoval, da se je pripravljalnemu odboru posrečilo za tako nizko ceno pridobiti tako obširne in krasne zgradbe. Tudi tujci se o podjetju laskavo izrekajo. Nekateri malenkostni nedostatki, ki so bili od začetka neizogibni, so se že odpravili, tako, da je danes vsakdo zadovoljen s stanovanjem in restavracijo. Kar se tiče nabiranja udeležnikov, opozarjamo naše zaupnike, da pojasnijo vsakemu interesentu, da po načrtu pravil noben udeležnik ne bo obvezan zvišati svoje vloge ali kaj doplačati in da je torej njegova udeležba omejena le na že vplačani delež. To naj se posebno uvaža, ker mislijo nekateri, da je treba pri družbah z omejeno zavezo kakor pri zadrugah jamčiti še z enakim zneskom. To je pa pri hotelski družbi „Triglav“ popolnoma izključeno in je tudi utemeljeno v zakonu.

Kdor ima eno samo trto pri svoji hiši in mu zaradi tega ne kaže, da bi škropil zaradi bolezni na listih, naj napadene liste odščipne in zažge. Kdor to o pravem času, kadar še ni vse listje od bolezni napadeno, stori, si reši s tem grozdje za to leto.

Breje svinje naj dobe toliko zelenjave, kolikor le hočejo požreti. Če bi živali ne bile ješče, naj se jim napravi mešanico iz enega dela soli, dveh delov oglja, enega dela apna in iz enega dela pepela iz trdega lesa. Svinje imajo to mešanico prav rade.

Apno se je izkazalo kot dobro sredstvo proti različnim mrčesom na zelenjadi. Apnen prah je najboljšo sredstvo proti gosenicam glogovega belina, proti polžem, zemeljskim bolham in proti škodljivim glivicam. Pravčasna in zmerna vporaba apna pomaga vselej.

Krvave uši. Kdor zapazi na deblu in vejah svojih sadnih dreves rane, naj pogleda ali so v teh ranah ali na vejah okrog krvave uši. Spoznamo jih po beli barvi, če jih stlačimo, pa vidimo rdeč sok. Krvave uši prete uničiti vse sadno drevje na Kranjskem. Zato pozor! Manjše veje, na katerih se nahajajo uši, je treba odrezati in vničiti, rane na deblu pa zamazati z apnom ali s karbolinejem. Krvave uši sede mirno, zato se jih lahko vniči tudi z roko.

Kdor redi kokoši, naj proda ali zakolje vselej le bolj slabotne, najkrepkeje pa naj zredi za pleme. Mnogi gospodarji prodajo prve, največje piščance in obdrže slabije pozne. To je slabo. Prva zgodnja piščeta

so krepkejša in za vreme neobčutna. Zgodnje kokoši neso po zimi. Zakoljejo naj se brez izjeme živali, ki imajo napake.

Pitanje rac. Race pitamo s kuhanim krompirjem, koruzno in drugo moko in seseklano zelenjavo. Tej mešanici pridenemo malo ostrega peska. Vse skupaj dajemo mrzlo in zdrobljeno. Trikrat na dan pitamo race in sicer jim dajemo vsakokrat toliko, kolikor morejo naenkrat požreti. Tudi sveže vode ne sme primanjkovati. V 15 do 18 dneh so race pitane.

Po svetu.

Rodbinska žaloigra. Odvetnik Hau je bil obdolžen, da je lani v kopališču Baden Badnu umoril svojo taščo. Njegova žena, hči umorjene gospe Molitor ni spočetka hotela verjeti, da je njen mož kriv umora. Nekoč ga je v zaporu obiskala, potem se je odpeljala v Švico in se tod zastrupila. Zapustila je sledeče pismo: „Mati mi je umorjena, mojega soproga, ki sem ga nad vse ljubila, dolže, da je to storil. Umrem zaradi te boli, nesrečneža ne morem prekleti, kar zahtevajo od mene. Smrt se mi zdi edina rešitev od nepopisno bridke bolečine, četudi se moram ločiti od sladkega deteta“. Hau trdi še vedno, da je nedolžen, četudi so ga na usodni dan v Baden Badnu mnogi videli bledega in razburjenega, s ponarejeno brado. Obsojen je na smrt.

Z ženo in otroki prišel k orožnim vajam. Kovaški pomočnik Jožef Zisel z Dunaja je prosil za odpust od letošnjih orožnih vaj, a prošnja je bila odklonjena. Ker žena ne more sama oskrbovati in rediti otroke, je Zisel sklenil vzeti rodbino s seboj k vojaškim vajam ter je res, ko je prišel čas za vaje, vstopil pri svojem polku z ženo in 3 otroki v starosti od 1—4 let. Žena in otroci se niso dali na noben način ločiti od očeta, straža jih je morala siloma odstraniti. Mož se je pri tem tako razburil, da je zgrabil enega izmed svojih otrok ter ga mislil treščiti ob železno peč, kar so pa navzoči vojaki preprečili.

Ali dobivajo Avstrijski Lahi podpore iz Italije? Pred kratkim so zaprli v Italiji bivšega ministra Nasija, ker je baje porabil državni denar zase. Njegov zagovornik trdi, da je Nasi porabil denar za iredentsko gibanje v Avstriji in da Nasi trdovratno molči, ker tega noče izdati.

Vojaški beguni. Iz avstrijskih ladij „Sv. Jurij“ in „Aspern“ ki so bile na potovanji v Ameriki, je pobegnilo 36 mož, med njimi tudi dva podčastnika. Nekateri izmed njih imajo sorodnike v Ameriki ter upajo, da najdejo tam srečo in blagostanje. Uprava avstrijske vojaške mornarice ne bo zasledovala begunov, ker bi bili stroški preveliki.

Nevaren štrajk. V Nev-Jorku štrajkajo cestni pometachi. To je zelo občutljiv udarec za meščane, kajti vse ceste so polne nesnage in odpadkov. Boje se, da se pojavijo nalezljive bolezni.

Delavke preteple tovarniškega ravnatelja. V Florisdorfu na Nižjeavstrijskem štrajka 1000 delavcev in delavk tamošnje predilnice. Ob začetku štrajka, je ravnatelj tovarne razžalil delavke z neko opazko, ženske so planile nadenj, ga zgrabile in strahovito preteple.

Župnik kot morilec. V vaseh Gandino in Basika v Italiji poveljuje župnik Milesi ondotnim klerikalcem. Zelo trdovratnega nasprotnika je imel v osebi učitelja Loghia, ki je z gorečnostjo odvrčal ljudi od klerikalizma. Zato so se klerikalci zbal, da bi propadli pri občinskih volitvah. Ko se je Loglio vračal od dobro obiskanega shoda čez strmo pot ponoči na svoj dom, je bil umorjen. Na vse zgodaj so ga našli drugo jutro strašno razmesarjenega ob potoku. Izpoznalo se je, da je bil kamenan in da sta to storila dva kmeta na povelje Milesije. Zaradi tega fanatizma so tudi klerikalci v okolici tako ogorčeni, da ne bodo več klerikalno volili.

Multimiljonar kot priča. Neka ženska v Londonu, ki se je imenovala zdaj Vest, zdaj Lesli, je ogoljfal mlado damo Ano Bluet za 1000 funtov pod pretvezo, da je prijateljica multimiljonarja Pierponta Morgana ter ji bo vrnila 25.000 funtov. Bluet je tožila in Morgan je kot priča prav enakomerno odgovarjal na vprašanja sodnikova: „Ali poznate obtoženko? Ali ste ž njo v zvezi? Ali ji res pošiljate pisemca in rože?“ z besedico „ne“. Zato bode Vest jedla ričet v londonskem zaporu.

Za kratek čas.

Čestitka. Gospod: „Srčno čestitam gospica, bral sem v časopisu, da ste se zaročili z g. Kopačem.“ Gospica: „Ne, to nisem jaz, to je neka druga z mojim imenom.“ Gospod: „No, obžalujem, a med nama rečeno, lahko ste veseli, da niste dobili tega lopova.“

Na večer. Prijateljica: „Kaj pa pišeš tako pridno, sedaj, ko je čas, da greš spat?“ Gospodinja: Rada bi danes še oštela svojega moža, a ne ljubi se mi čakati nanj toliko časa, jo bo pa dobil pismo.“

Priporočljiv ženin. Gospodar: „Vi tako gorko priporočate g. Rejca za ženina moji hčeri, drugače mi ugaja, a bojim se, da dela dolgove.“ Mešetar: O kaj še, kdo bo pa njemu kaj posodil.“

Loterijske številke.

Trst, 20. julija	15	58	47	78	34
Praga, 24. julija	32	13	35	20	39

Brak rudeče barve z belimi progami, sliši na ime „Pozor“ se je zatekel.

Proti nagradi naj se naznani g. Leonhardu Del-Linzu v Razdrto.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novemestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov,

za prihodnje šolsko leto 1907./1908. (oziroma tudi za l. 1908./1909.), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, obleko, životno perilo, obuvalo in šolske potrebščine pa si morajo sami priskrbovati.

V šolo se sprejmejo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Vse druge potrebščine si morajo sami priskrbovati.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati vnaprej v mesečnih obrokih, šolnino pa tudi vnaprej v dveh letnih obrokih.

Prošnje, svojeručno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati

do 5. septembra t. l.

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novemestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilčevem.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kedaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do samo dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe c. kr. vojnega ministerstva z dne 22. julija l. 1895, števil. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,

dne 18. julija 1907.

Svetovnoznana
postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

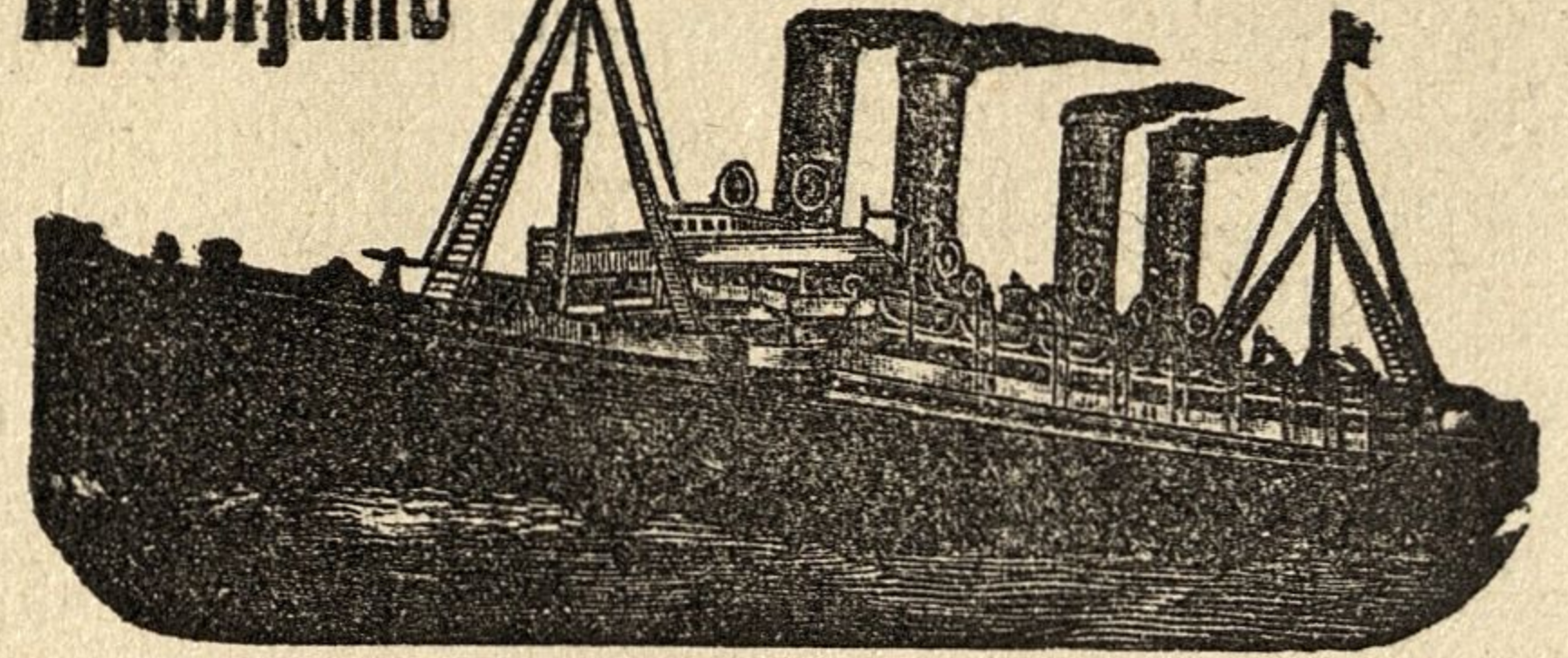
Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

Upar
in trgovec zlatnine in srebrnine
v LJUBLJANI.

Delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

iz
Ljubljane v New-York

vozi se najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnim
parobrodi, takozvanimi

cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm in Kaiser
Wilhelm der Grosse, kateri so največji in najvarnejši
na svetu.

Vožnja po morju traja samo 5 do 6 dni.

Zelo ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna
pojasnila in potrebni pouk da vsakomur nemudoma in brezplačno

EDVARD TAVČAR v Ljubljani

št. 35, Kolodvorske ulice št. 35,
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Notranjci, rabite narodni kolek v
korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Rašelj. Kdor tega ne uvažuje, se
pregreši na svojem lastnem
telesu! Kaiserjeve prsne
karamele s tremi jelkami. Zdravniško
preizkušeno in priporočeno proti
kašlju in hripavosti, kataru, zaslizenju
in kataru v požiralniku. 5120 notarsko
poverjenih izpričeval potrjuje, da drže
kar obetajo. Zavoj 20 in 40 vinarjev.
Škatljica 80 vinarjev.

Zalogo ima

J. Hus
lekarnar v Vipavi.

Prsni sirup proti kašlju, hri-
pavosti itd.
steklenica 1 K 40 v.

— Čisto, belo ribje olje, —
steklenica 1 K, velika 1 K 80 v.

Mazilo proti trganju in rev-
matizmu,
steklenica 1 K.

— Mazilo proti ozebkom —
1 lonček 70 vin.

Razpošilja

lekarna Hus v Vipavi.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Posluje vsak torek in petek od 9.—12. ure
dopoludne.

☐☐☐

Obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % brez odbitka rent-
nega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila proti vknjižbi po 5% in amortizaciji
najmanj 1%, na osebni kredit po 6%.

☐☐☐

Prošnje za posojila se sprejemajo le ob torkih,
posojila se izplačujejo le ob petkih.